

**ՎԻՐԱՍՏԱՆՈՅ ԹԵՄԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴԻ
ՎԻՐԱԿԵՐՈՐՅԱ ԶԱՐԴՈՇԽՈՍՏՈՒԹՅՈՒՆԻՅՈՒՆ**

**«ԿԱՐՈՂ ԵՔ ՈՍԿՅԱ, ԱՐԵՍԱՐՅԱ ԽԱՉԵՐ
ԿՐԵԼ, ԲԱՅՅ...»**

Հոկտեմբերի 29-ին Թբիլիսիի Սուրբ Գեորգ առաջնորդանիստ եկեղեցում, հավարտ կիրակնօրյա Սուրբ պատարագի, Վիրահայոց թեմի առաջնորդ Տեր Կիրակոս եպիսկոպոս Դավթյանն իր խոսքում մեկնաբանեց

խաչի խորհուրդը «խաչի գյուտի» տոնի առիթով: Ներկայացնում ենք թեմի առաջնորդի խոսքը (որոշ կրճատումներով):

- Ինչպես արդեն բազմիցս ասել եմ, մեր եկեղեցական տոները գրված չեն միայն նրա համար, որ մենք հիշենք, որ Հեղինե թագուհին գտել է Քրիստոսի կորած խաչափայտը:

Այդ տոները ամեն տարի եւ ամեն անգամ մշտելիս՝ մեզ հատուկ խորհուրդ են փոխանցում, հարցեր առաջադրում ու պատասխաններ գտնում:

Մենք պատմությունից գիտենք, թե ինչպես Հեղինե թագուհին կարողացավ աղբի միջից գտնել, հանել Քրիստոսի իսկական խաչափայտը: Ասվեց, որ այդտեղ երեք խաչափայտ էր, երկուսը ավազակներինը, մեկը՝ Քրիստոսինը, որը մոտեցնելով գրեթե մահացած մարդուն, վերջինս կենդանացավ: Այդպիսով՝ կարողացան հասկանալ, թե որն էր Քրիստոսի խաչափայտը, որի վրա հեղվել էր Քրիստոսի արյունը:

Տոնը գալիս է, որպեսզի մենք մեզ հարց տանք, իսկ մենք գտե՞լ ենք Քրիստոսի խաչը մեր մեջ: Քրիստոսի խաչափայտը նույնիսկ աղբի մեջ հրաշք գործեց, առողջացրեց մահաժնձին, իսկ մենք, երբ շատերս այսօր բարվոք կյանքով ենք ապրում, արդյոք, գտե՞լ ենք այդ խաչափայտը եւ անում ենք այդ բարությունը, ինչպես Քրիստոսի խաչափայտն է անում ամենուրեք:

Այսօր այդ հարցը տալու օրն է, երբ մենք պետք է հասկանանք, թե որքանով մեր մեջ ունենք խաչը, պահում ենք խաչը, գտե՞լ ենք այն, թե՞ ուղղակի կորցրել ենք եւ ոչ էլ փնտրում ենք:

Քրիստոսը մի առիթով իր աշակերտներին ասաց, որ՝ դուք եք աշխարհի աղը, եւ ավելացրեց, որ, եթե աղը համը կորցնի, ապա այն դեն կնետվի՝ դառնալով մարդկանց ոտքի կոխան:

Այդ խոսքերն ասվում էին յուրաքանչյուր քրիստոնյայի համար, որովհետեւ մենք այսօր կարող ենք ուսկա, արծաթյա խաչեր կրել, ասել, որ քրիստոնյա ենք, եկեղեցում ենք մկրտվել, բայց ապրում ենք բոլորովին այլ կյանքով. խաբել, կողոպտել, տարբեր արարքներ գործել, որոնք քրիստոնյային հարիր չեն: Ահա դրանք են այն մարդիկ, ովքեր կորցնում են աղի համը: Դրանք այն քրիստոնյաներն են, որոնք Աստծուն այլեւս հարկավոր չեն, Աստծու համար նրանք պարզապես աղբ են դառնում:

Եվ ինչպես Քրիստոս իր խաչափայտը թողեց աշխարհի վրա, եւ այդ խաչափայտը նույնիսկ աղբի մեջ մարդուն լավություն արեց, այնպես էլ մարդ քրիստոնյան, ով իրեն համարում է քրիստոնյա, որը գտել է խաչն իր մեջ, նույնպես պետք է իր բարությամբ աչքի ընկնի:

Քրիստոս մեզ թողեց սեր ու բարություն եւ ասաց. որ սիրենք մեկս մյուսին, ինչպես որ ինքը սիրեց մեզ: Քրիստոս մոտենում էր հիվանդ մարդկանց, բժշկում էր, դա իր բարությունից էր կատարում, բորոտներին էր բժշկում, կույրերին տեսողություն էր պարգևում, համբերին խոսելու ունակություն էր շնորհում: Իսկ մենք, արդյոք կարողանո՞ւմ ենք մեր կարողության չափ այդ անել:

Եկեք այսօրվա խաչի գյուտի, խաչի գտնվելու տոնի առիթով մենք ինքներս մեզ հարց տանք՝ արդյոք գտել ենք այդ խաչը, պահում ենք մեր մեջ եւ պահպանո՞ւմ ենք, արդյոք, ինչպես Հեղինե թագուհին այն կանգնեցրեց տաճարի մեջ այնուհետեւ տաճար կառուցել սովեց:

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ

ՎՐԱՍՏԱՆԻ ԿՐՈՆԻ ԳՈՐԾԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՂԵԿԱՎԱՐԸ ԸՆՈՐՀԱՎՈՐԵՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԻՐԱՍՏԱՆՈՅ ԹԵՄԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴԻՆ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱԿԱՆ ԶԵՌՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՕԾՄԱՆ ԿԱՊԱԿՈՒԹՅԱՄԲ

2023 թվականի հոկտեմբերի 1-ին, Վրաստանի կառավարության վարչությունում կայացավ հանդիպում Կրոնի հարցերով պետական գործակալության նախագահ Զաքա Վաշաղմաձեի եւ Հայ Առաքելական Սուրբ եկեղեցու Վիրահայոց թեմի առաջնորդ Տեր Կիրակոս եպիսկոպոս Դավթյանի միջեւ:

Գործակալության նախագահը շնորհավորեց Վիրահայոց թեմի առաջնորդին եպիսկոպոսական ձեռնադրության եւ օծման կապակցությամբ եւ գոհունակություն հայտնեց Կրոնի գործակալության հետ Վիրահայոց թեմի արգասաբեր համագործակցության համար: Պարոն Վաշաղմաձեն արժեւորեց նաեւ համագործակցությունը միջկրոնական խորհրդակցության ձեւաչափով, որին ակտիվորեն ընդգրկված է Վիրահայոց թեմը: Տեր Կիրակոս եպիսկոպոսը շնորհակալություն հայտնեց

գործակալության նախագահին շնորհավորանքի եւ բարեմաղթանքների համար եւ հայտարարեց, որ նոյեմբերի 16-ին «Հանդուրժողականության միջազգային օրը» Վիրահայոց թեմը պատրաստ է հյուրընկալել միջկրոնական խորհրդակցական խորհրդի անդամներին:

ԱՎԱՆԴՈՒՅՑ

ՎԻՐԱՋԱՅՈՑ ԹԵՄԻ «ՀՈՎՐԱՆՆԵՍ ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ՏՈՒՆ» ԿԵՆՏՐՈՆՈՒՄ ՆՇԵՑԻՆ «ՍՈՒՐԲ ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՑ ՏՈՒՆԸ»

Հոկտեմբերի 28-ին, Վիրահայոց թեմի առաջնորդ Տեր Կիրակոս եպիսկոպոս Դավթյանի օրհնությամբ, «Հովհաննես Թումանյանի տուն» գիտամշակութային կենտրոնում նշվեց Սուրբ Թարգմանչաց տոնը: Հովհ. Թումանյանի բնակարանը կրկին համախմբել էր գրական ասպարեզի ներկայացուցիչների, գրականասերների: Դահլիճում էին Թբիլիսիի պետական համալսարանի հայագիտության ամբիոնի վարիչ, պրոֆեսոր, հայագետ-վիզագետ Նաթիա Չանթլաձեն, Թումանյանի ծոռնուհի Ալյոնա Կոլեսնիկովան, Առնո Բաբաջանյանի որդի Արա Բաբաջանյանը եւ ուրիշներ:

Ազգային-եկեղեցական «Սուրբ Թարգմանչաց տոնը» ստեղծվել է Հայոց գրերի գյուտից հետո (405թ.) ծավալված Թարգմանչաց շարժման հետեւանքով: Թարգմանչաց պատմական շարժումը՝ ի դեմս Մեսրոպ Մաշտոցի, Սահակ Պարթևի, Կորյուն Վարքազրի, Հովսեփ Պաղնացու եւ այլոց, հիմնեց հայալեզու դպրություն, թարգմանեց ժամանակի հիմնական հոգեւոր եւ աշխարհիկ գրականությունը, այդ շարքում՝ առաջին հերթին՝ «Աստվածաշունչը», որը ֆրանսիացի գիտնական Լա Կրոզը (1661-1719 թթ.) անվանել է Թարգմանությունների թագուհին:

Հայոց գրերի ստեղծմամբ, Արշակունիների այդ ժամանակաշրջանում թուլացած գահի պաշտոնական գրագրությունը հունարենից ու ասորերենից դարձավ

հայերեն, իսկ հայալեզու եկեղեցին, դպրոցն ու գրականությունը նպաստեցին պետականության եւ ժողովրդի ինքնության պահպանմանը:

Կենտրոնի աշխատակիցներ Գոհար Մազմանյանի եւ Էդիտա Զոհրաբյանի շնորհիվ միջոցառումը հարիր էր «Թարգմանչաց տոնի» խորհրդին ու ոգուն:

«Թարգմանչաց տոնի» խորհրդի մասին ելույթ ունեցան «Հովհ. Թումանյանի տուն» կենտրոնի հոգեւոր տեսուչ Տեր Կիրակոս քահանա Սիմոնյանը, Վրաստանի գրողների միության համանախագահ Մաղվալա Գոմաշվիլին, թեմի լրատվական բաժնի պատասխանատու Սուսաննա Խաչատրյանը եւ «Վրաստան» թերթի գլխավոր խմբագիր Վան Բայբուրյանը, Իվ.Ջավախիշվիլու անվան պե-

տական համալսարանի հայագիտության բաժնի դասախոս, թարգմանիչ Դիանա Տեր-Բաղդասարովան:

Իրենց կատարած թարգմանությունները հայերենից ռուսերեն եւ վրացերեն ներկայացրին թարգմանիչ, բանաստեղծներ Մարինա Կիրակոսյան-Մոսետովան, Միխայիլ Անանովը:

Միջոցառումն ուղեկցվեց Կոմիտասի, Առնո Բաբաջանյանի ստեղծագործությունների կատարմամբ եւ Թբիլիսիի Պ.Ադամյանի անվան պետհայդրամայի թատրոնի դերասանների եւ Թբիլիսիի թիվ 104 ու 103 հանրային դպրոցների սաների ասմունքներով:

ՃՈՒՆԻԵՍԱ ԲԱՂԱՅԱՆ

ԿՐԹԱԿԱՆ

**«ՈՒՍՈՒՑԶԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՏՈՒՆԸ» ՊՍԱԿՎԵՑ
«ՈՒՍՈՒՑԶԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՄՐՑԱՆԱԿԻ»
ՀԱՆՁՆՄԱՆ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹՅԱՄԲ**

ՆԻՆՈՍԻՆԴԱՅԻ ԹԻՎ 1 ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԴՊՐՈՑԻ ՀԱՅՈՑ ԼԵՉՎԻ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՈՒՍՈՒՅՈՒՆԻ ԷԼՄԻՐԱ ԲՍՊՈՅՆԸ՝ «ՈՒՍՈՒՅՈՒՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՄՐՑԱՆԱԿԻ»

(Սկիզբը՝ 1-ին էջում)

45-ամյա Էլմիրա Քսաթյանը ծնվել էր դպրոցն ավարտել է Նինոծմինդայում, ապա՝ Երեւանի պետական համալսարանի բանասիրության, նաեւ մանկավարժության ու տարրական կրթության ֆակուլտետները: Բուհն ավարտելուց հետո, որպես հայոց լեզվի եւ գրականություն ուսուցչուհի, աշխատում է Նինոծմինդայի թիվ 1 հանրային դպրոցում եւ տեղի Ջ.ժվանիայի անվան պետական վարչարարական դպրոցում՝ որպես Ջավախեթի ուսումնական կենտրոնի համակարգող:

«Ուսուցչի ազգային մրցանակի» դափնեկիրների թվում են Գորիի մունիցիպալիտետի Էրգնեթ-Մամիսաամթուբանցիի հանրային դպրոցի մաթեմատիկայի ուսուցչուհի Մեղեա Տրամակի-ձեն, Բաթումիի 18-րդ հանրային դպրոցի ֆիզիկայի ուսուցչուհի Վեներա Աբուսելիձեն, Ծղալտուբոյի մունիցիպալիտետի Քվիտիրի գյուղի դպրոցի պատմության ուսուցիչ Կախաբեր Չակվետաձեն, Ծալկայի առաջին հանրային դպրոցի կենսաբանության եւ բնագիտության ուսուցչուհի Մարինա Բերիանիձեն, Մառնեուլիի մունիցիպալիտետի Կասուլո գյուղի անգլերենի ուսուցչուհի Սամիրա Իսմայիլովան, Ախմետայի մունիցիպալիտետի Դիուսի գյուղի հանրային դպրոցի վրաց լեզվի եւ գրականության ուսուցչուհի Մեղեա Բորջաշվիլին, Խուլոյի մունիցիպալիտետի Աբեսալոմ Աբաշիձեի անվան Մխաթի գյուղի հանրային դպրոցի վրաց լեզվի եւ գրականության ուսուցչուհի Նազիրուլա Միքելաձեն, Չոխատաուրիի մունիցիպալիտետի

Ծիփմարի գյուղի տարրական դասարանների վրացերենի եւ մաթեմատիկայի ուսուցչուհի Նուրու Անդրուլաձեն, Թբիլիսիի Եվրոպական դպրոցի մաթեմատիկայի ուսուցիչ Պետրե Բաթիլուն, Թբիլիսիի թիվ 141 հանրային դպրոցի վրաց լեզվի եւ գրականության ուսուցչուհի Նինո Ջավաղոնիան:

Հատկանշական է, որ մրցույթի շրջանակներում Վրաստանի կրթության եւ գիտության նախարարության կողմից սահմանված չափորոշիչներին համապատասխան, հավաքվեց տեղեկատվություն այն ուսուցիչների մասին, ովքեր տարբեր ուղղություններով բացառիկ ավանդ են ներդրել մանկավարժության, դպրոցի կամ համայնքի զարգացման գործում: Դրանից հետո, մրցույթի 11 հաղթողներին որոշեց տարբեր մասնագիտության մարդկանցով համալրված հատուկ հանձնաժողովը:

Վրաստանի կառավարության որոշմամբ, առաջին անգամ Վրաստանի նորագույն պատմության մեջ սահմանվեց «Ուսուցիչների ազգային օր», որը ամեն տարի կնշվի հոկտեմբերի 27-ին, վրաց մանկավարժ, Վրաստանում գիտական մանկավարժության հիմնադիր, հրապարակախոս, մանկագիր եւ հասարակական գործիչ Իսկոբ Գոգեբաշվիլու ծննդյան օրը: Դրա հետ կապված՝ ամեն տարի հանրության եւ կրթության համակարգի զարգացման գործում ներդրած բացառիկ ավանդի համար, արժանավոր մանկավարժներին կհանձնվի «Ուսուցչի ազգային մրցանակ»՝ հատուկ կրծքանշան եւ 10 հազար լարի դրամապարգեւ:

2024 ԹՎԱԿԱՆԻՆ ՈՒՍՈՒՅՈՒՆԵՐԻ ՈՒՍՈՒՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏԱՎԱՐՁԸ ԿԱՎԵԼԱՆԱ 500 ԵՎ ԱՎԵԼԻ ԼԱՐԻՈՎ

(Սկիզբը՝ 1-ին էջում)

Իրակլի Դարիբաշվիլու խոսքով, լրիվ դրույթ ունեցող ուսուցիչների աշխատավարձը կբարձրանա 500 եւ ավելի լարիով:

- Կառավարությունը պետք է ավելին անի ձեր մասնագիտական հեղինակությունը բարձրացնելու համար: Մենք կշարունակենք հոգալ ուսուցիչների պայմանների բարելավման ուղղությամբ, եւ ուզում ենք տեղեկացնել, որ 2024 թվականին կրթության նախարարությանը կհատկացվի կես միլիարդ լարի, որից 160 միլիոն լարին կուղղվի ուսուցիչների աշխատավարձի ավելացմանը, լրիվ դրույթի պայմաններում՝ միջին աշխատավարձը կբարձրանա 500 եւ ավելի լարիով,- ասաց Իրակլի Դարիբաշվիլին:

Ի դեպ, համալսարանական դպրոցներում աշխատող ուսուցիչների համար՝ լրիվ դրույթ է համարվում շաբաթական 18 ժամ ծանրաբեռնվածությունը:

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՐԵՎԱՏԱՐԿԻ ՍԵՐՄԵՐ՝ ՎՆԱՍԱԿԱՐ ԵՆ, ԹԵ՛ ԾՔՍԱԿԱՐ

Արդեն սովորություն է դարձել. գրեթե ամեն երեկո հավաքվում ենք բալկոն, գրուկում, մպրքեր ու առօրյա նորություններ փոխանակում... Մեր հավաքների անփոխարինելի «ուղեկիցը» «սեմիչկան» է: Ոմանք ասում են վնասակար է. ոմանք հակառակն են պնդում: Իրականում, ինչպիսի՞ օգտակար եւ վնասակար ազդեցություն ունեն արեւածաղկի սերմերը:

Գ.ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ

Ախալքալարի

Արեւածաղկի սերմերն օգտակար նյութերի մի մեծ շտեմարան են. մեծ քանակությամբ չի ազդեցած ճարպաթթուներ են պարունակում, որոնք կարգավորում են ճարպային փոխանակությունը եւ նպաստում խոլեսթերինի քանակի նվազեցմանը: Այս փոքրիկ հատիկները հանքային նյութերի մեծ աղբյուր են:

50-60 գրամ արեւածաղկիկ հավասար է 1 ճաշի գդալ արեւածաղկի յուղին եւ լիարժեք բավարարում է մեր օրգանիզմի պահանջները գերչիազդեցած ճարպաթթուների նկատմամբ, որոնք շատ կարեւոր են աթերոսկլերոզի կանխարգելման համար: Արեւածաղկի սերմերը պարունակում են քջջանյութեր, որոնք նպաստում են մարսողական համակարգի նորմալ գործունեությանը, արագացնում են սննդի տեղափոխումն աղիներով, ինչպես նաեւ առաջաց-

նում են հագեցման զգացում: Իր այս բոլոր օգտակար հատկություններով հանդերձ, արեւածաղկի չափից շատ օգտագործումը կարող է վնասակար լինել օրգանիզմի համար: Առաջին հերթին, այն բարձր կալորիականություն ունեցող սննդամթերք է. բացասաբար է անդրադառնում ատամների էմալի եւ լնդերի վրա: Տարածված կարծիք կա, որ հատկապես կեղեւով արեւածաղկիկն ուտելու դեպքում առաջանում են կույր աղիքի բորբոքումներ: Մեծ քանակները կարող են առաջացնել ստամոքսի այրոց, սերմերի ճարպաթթուների մեծ քանակների դեպքում, նստում են լորձաթաղանթներին, որը բացասաբար է անդրադառնում ձայնալարերի վրա: Սա ցանկալի չէ երգիչների, ուսուցիչների համար: Բացի այդ, առաջանում է չորություն բերանում եւ ծարավի զգացում:

ԳԻՏԵՔ, ԱՐԴՅՈՔ...

ԻՆՉՊԵՍ ԵՎ ԵՐԲ Է ԴՐՎԵԼ ՆՅՈՒ ՅՈՐՔԻ ԱԶԱՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐՁԱՆԸ

Արդեն բավական երկար ժամանակ է, ինչ ԱՄՆ-ի խորհրդանիշը Նյու Յորքի Ազատության արշանն է:

Հետաքրքիր է՝ ինչպե՞ս եւ ե՞րբ է դրվել այն, ի՞նչ պատմություն ունի այդ արշանը:

Տ.ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Նիւնոմիսնոյա

1884թ. օգոստոսի 5-ին, Նյու Յորքի Բեդլոուի կղզում դրվում է Ազատության արձանի հիմնաքարը: Նյու Յորքն ԱՄՆ-ի ամենախիտ բնակեցված քաղաքն է: 2016 թվականի տվյալներով, 302.6 մ² տարածքի վրա բնակվում է 8 537 673 մարդ: Այն համաշխարհային դիվանագիտության կենտրոններից է: Այստեղ է գտնվում ՄԱԿ-ի գլխավոր գրասենյակը:

Նյու Յորքը հիմնադրվել է 1624թ. Ստորին Մանհեթենում, Հոլանդիայի գաղութարարների կողմից, որպես առետրային կենտրոն եւ 1626 թվականին անվանվել Նոր Ամստերդամ: 1664 թվականին քաղաքը եւ շրջակա տարածքներն անցել են անգլիական իշխանության տիրապետության տակ, եւ երբ Անգլիայի Չարլզ II արքան այդ տարածքները նվիրել է եղբորը՝ Յորքի դքսին, այն վերանվանվել է Նյու Յորք: Ազատության արձանը, որը համարվում է Միացյալ Նահանգների եւ նրա ժողովրդավարության խորհրդանիշը, 19-րդ դարի վերջին եւ 20-րդ դարի սկզբին արդեն ողջունում էր նավով Ամերիկա ներգաղթող միլիոնավոր մարդկանց:

ՀՆՏԱՔՐՔԻՐ Է

ՀԻԳԻԵՆԱՅԻ ՍԽԱԼՆԵՐ

Որոշ սովորություններ, որոնք հիգիենիկ են թվում, իրականում վնասակար են:

❑ Այդպես է, օրինակ, հազալիս կամ փռշտալիս բերանը ափով փակելը: Իհարկե, դա թույլ է տալիս խուսափել վարակի տարածումից, սակայն վտանգավոր է: Ավելի լավ կլինի, որ հիվանդը մնա տանը, որպեսզի վարակ չտարածի: Սակայն, եթե ստիպված է դուրս գալ, ավելի լավ է բերանը փակել անձեռոցիով:

❑ Ափով բերանը փակելու դեպքում, մանրէները տարածվում են բոլոր մակերեսներին, որոնց ձեռքով դիպչում է հիվանդը:

❑ Անձեռոցիկի մեջ փռշտալուց կամ հազալուց հետո պետք է դնել նետել, ձեռքերը մաքրել օճառով կամ օգտագործել ախտահանիչ միջոց:

ԱՆՊԱՏԱՍԽԱՆ ՍԵՐ. ԻՆՉՊԵՍ ԱՅՆ ՀԱՂԹԱՀԱՐԵԼ

Սերը հիմնալի զգացմունք է, իսկ եթե այն փոխադարձ է, ուրեմն դուք երջանիկ եք: Իսկ եթե դուք անպատասխան սիրո անիվների տակ եք հայտնվել, ապա ձեզ ոչինչ չի մնում, քան «գուցե սիրո մասին մի երգ երգեմ» միտքը:

Բաժանումից հետո ինչպե՞ս խուսափել հոգին կեղեքող ցավից, արցունքներից ու տանջանքներից: Արդյոք անպատասխան սիրո դեմ դեղամիջոց գոյություն ունի:

Տղաներ եւ աղջիկներ, հիշեք. միայն դուք կարող եք ձեզ օգնել, այլ ոչ թե ավերակ: Եթե հունորի եւ սարկազմի հարցում ձեզ մոտ ամեն ինչ կարգին է, ապա արագ կհասկանաք, որ անպատասխան սերը նույնիսկ ավելի հետաքրքիր է, քան փոխադարձը: Վերջինը ժամանակի հետ այնքան անհետաքրքիր է դառնում, իսկ այստեղ՝ ռոմանտիկա, բանաստեղծություններ, երգեր, մեղադրանքներ...

Իսկ եթե վերջնականապես «ցնդել եք», ապա ժամանակն է հեռու վանել հիմար մտքերն ու սկսել ինքնավերականգնվել:

Նախ՝ պետք է վերացնել այն ամենը, որը հիշեցնում է երբեմնի հարաբերությունների մասին: Ինչո՞ւ հարյուրերորդ անգամ նայել լուսանկարներին, որտեղ նա քնքուշ գրկում է քեզ: Արժե՞ արդյոք, պահել նրա հեռախոսահամարը: Պատասխանը մեկն է. ո՛չ:

Որքան հաճախ տեսնեք ձեր սիրելիին, այնքան երկար սերը կապրի ձեր սրտում: Թողեք այդ զգացմունքները, եթե ուզում եք, որ կյանքը դեպի լավը փոխվի: Մինչեւ չազատվեք ձեր հոգին կեղեքող տանջանքներից ու զգացմունքներից, չեք կարող գտնել ձեր իրական սերը: Զգացմունքները պետք է հաղթահարված լինեն, դրանք չպետք է ազդեն ձեր առողջության եւ ուղեղի վրա: Ինչպես ասում էր Իպ Մանը՝ «Եղիդ ինչպես ջուրը», պարզապես քո միջով անցկացրու ամեն ինչ եւ մի մտահոգվիր: Հավատա՛, կյանքում ավելի վատ բաներ կան (եթե չես հավատում, միացրու հեռուստացույցն ու դիտիր նորությունների վերջին թողարկումը, հատկապես՝ պատերազմի ու սովի մասին: Տեսնո՞ւմ ես, միայն դու չես տանջվում: Տանջանքները բնորոշ են մարդկային ցեղին):

Դադարեք մտածել նրա մասին: Հավանաբար, ձեր հարաբերությունների ընթացքում վեճեր շատ են եղել, որոնք բաժանման են հանգեցրել: Անհրաժեշտ է անկեղծ պատասխանել այս հարցերին. «Իսկ նա ինձ սիրո՞ւմ էր», «Հոգ տանո՞ւմ էր իմ մասին», «Ես ինձ ամենացանկալին զգո՞ւմ էի»: Տղամարդը, ով չի կարողանում կնոջը եր-

ջանկացնել, արժանի չէ նրա տանջանքներին: Տղամարդը նույնպես պետք է իրեն այդ հարցն ուղղի, թե ինչու է նա միակը: Շուրջը նայիր, տեսնո՞ւմ ես որքան լավ աղջիկներ կան: Արթնացի՛ր...

Բայց ինչպե՞ս կանգնեցնել մտքերը, որոնք հանգիստ չեն տալիս: Շատ պարզ: Պետք է ուշադրությունն այլ բանի վրա սեւեռել: Դուք պետք է որոշեք, թե կյանքում ինչն է ձեզ ավելի շատ հաճույք պատճառում: Կարելի է ընկղմվել աշխատանքի կամ ուսման մեջ, օրը հագեցնել ընկերների ու հետաքրքիր մարդկանց հետ հանդիպումներով, ստեղծագործել եւ զգացմունքներն արտահայտել բանաստեղծություններով կամ նկարելով, դիտել բոլոր կատակերգությունները, մեկնել ճամփորդության:

Դուք պետք է ձեզ ապացուցեք, որ դուք ուժեղ անհատականություն եք, այլ ոչ թե ինչ-որ տաղտկալի մեկը:

Եթե գործերն ընդհանրապես լավ չեն, կարող եք հոգեբանի հետ խորհրդակցել: Թեեւ առանց նրա էլ կարող եք իրաշալի գլուխ հանել: Գլխավորը հավատացեք ձեզ ու ձեր ուժերին:

Բաժանումից հետո փորձեք հնարավորինս շատ ժամանակ հատկացնել ձեր արտաքինին: Մարզասրահում գրանցվեք, դիետա պահեք, փոխեք արտաքին տեսքը, նոր իրեր գնեք: Թող նախկին ընկերոջ կամ ընկերուհու մոտ ափսոսանք առաջանա (եթե հանկարծ ձեզ տեսնի քաղաքում):

Նախքան քնելը, երազեք, դա շատ կարեւոր է: Իզուր չեն ասում, որ մտքերը նյութական են դառնում: Ձեր բոլոր ցանկությունները կիրակա-նանան, եթե ինչ-որ բան իսկապես ցանկանաք: Ինքներդ ձեզ մի թաղեք: Այդ ոչ մի լավ բանի չի հասցնի: Դուք ձեզ համար միակն եք եւ ձեզ նման ամբողջ աշխարհում չկա:

Երբեմն օգտակար է, որ ինքներդ ձեզ կողքից դիտեք: Պատկերացրեք, որ ձեր բաժանումից տասը տարի է անցել: Մտածում եք, որ միայնա՞կ եք մնալու: Պարզապես ծիծաղելի է:

Ձեզ մաղթում ենք փոխադարձ սեր:

© - Բժիշկ, ծանր վիճակում են հայտնվել, սկսել են ինքս ինձ հետ խոսել:	ԱՆԵԿԴՈՏՆԵՐ	Ես հանում փողի:
- Ոչինչ, շատերն են խոսում իրենց իրենց:	- Տանը, ընտանեկան ներկայացումներ:	- Աշխատանքի եմ տեղավորվել:
- Այո՛, բայց ես ծանծրալի գրուցակից եմ:	© Ձոնքանց՝ փեսային.	© - Պատկերացնո՞ւմ ես, երեկ աչքովս ընկավ հայտարարություն. «Երկուսը՝ մեկի գնով»:
© - Լսել եմ, ձեր կինը ռեժիսոր է:	- Դու հանդիպեցի՞ր այն երիտասարդի հետ, ով ինձ փրկեց:	- Հետո ինչ, դա սովորական գովազդային ակցիա է:
- Այո՛:	- Նա ինքը մոտեցավ, ներողություն խնդրեց:	- Հետաքրքիր է, բայց դա փակցված էր ծննդատան պատին:
- Իսկ որտե՞ղ ու ի՞նչ է բեմադրում:	© - Ո՞րն է այն ամենամեծ հիմարությունը, որն արել	

Նոր ճանապարհ գտնելու համար անհրաժեշտ է հին ճանապարհից հեռանալ:	Կարելիորը դրանից հմտորեն օգտվելն է:
ԱՐԽԱՏՆԵԼ	Ա. ԷՆՇԵՅՆ
Պետք չէ վիրավորվել նրանցից, ովքեր մեզանից թաքցնում են ծշմարտությունը, քանի որ ինքներս էլ հաճախ մեզանից թաքցնում ենք այն:	Լավ վավերացողությունը ժամանակին կույր, խուլ եւ հիմար ձեւանելու ունակությունն է:
Ֆ. ՆԻՑՇԵ	Դ. ՄԻՔԱՅԵԼՅԱՆ
Բավական չէ առողջ միտք ունենալ,	«Վրաստանի» ընթերցող Ախալցխի

ՆԱՅԱՍՏԱՆ. Փառարկեր, իրադարձություններ

«ՎՐԱՍՏԱՆԻ», ԱՐՄԵՆԴՐԵՍԻ, ՊԱՆԱՐՄԵՆԻԱՆԻ ՆՅՈՒԹԵՐՈՎ

ՆԻԿՈԼ ՓԱՇԻՆՅԱՆ. «ԿԱՐԵՎՈՐ Է ՀԱՐՈՒՆԱԿԵԼ ԽՈՐԱՅՆԵԼՈՒ ԲԱՐԵԿԱՄԱԿԱՆ, ԳՈՐԾԵՆԿԵՐԱՅԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՎՐԱՍՏԱՆԻ ՀԵՏ»

(Սկիզբը՝ 1-ին էջում)

Ինչպես նշեց Հայաստանի վարչապետը, աշխարհակարգի փլուզման պայմաններում Հայաստանի անվտանգության ապահովման միակ գործիքը հայրենիքի նույնացումն է պետության, նրա տարածքի, մի-

ջազգայնորեն ճանաչված սահմանների եւ տարածքային ամբողջականության հետ:

- Այս ընկալումից առանցքային, գործնական խնդիրը, որքան էլ տարօրինակ հնչի, պետության աշխարհագրական դիրքը հասկանալն է: Մինչեւ Արեւմուտք-Արեւելք,

Հյուսիս-Հարավ հարցերի գլուխը քննարկումը, կարծում եմ, կարելի է գիտակցել, որ մենք գտնվում ենք Հարավային Կովկասի տարածաշրջանում, ունենք չորս հարեւան եւ բոլոր այն հիմնական սպառնալիքներն ու հնարավորությունները, որոնք մենք կա-

րող ենք ունենալ նրանց հետ հարաբերություններում: Այս առումով կարելի է շարունակել Վրաստանի եւ Իրանի Իսլամական Հանրապետության հետ բարեկամական, գործընկերային հարաբերությունների խորացումը,- ասաց Նիկոլ Փաշինյանը:

ԱՐԲԵՋԱՆԻ ՀԵՏ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԵՐԵՔ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

Հայաստանի Ազգային ժողովում Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանը հայտարարեց, որ Ադրբեջանի հետ հարաբերությունների կարգավորման երեք հիմնական սկզբունքները համաձայնեցված են:

Հայաստանի վարչապետի խոսքով, եթե կողմերը հավատարիմ մնան նշված սկզբունքներին, ապա խաղաղության պայմանագրի ստորագրումն իրական կդառնա:

- Առաջին սկզբունքն այն է, որ Հայաստանն ու Ադրբեջանը պետք է ճանաչեն միմյանց տարածքային ամբողջականությունը՝ հաշվի առնելով, որ Հայաստանի Հանրապետության տարածքը 29 800 քառակուսի կիլոմետր է, իսկ Ադրբեջանինը՝ 96 600 քառակուսի կիլոմետր,- ասաց Նիկոլ Փաշ-

ինյանը եւ հավելեց:- Երկրորդ սկզբունքը ենթադրում է, որ Ալմաթիի հռչակագիրը պետք է քաղաքական հիմք դառնա պետական սահմանի սահմանազատման եւ սահմանագծման համար: Երրորդ սկզբունքը նախատեսում է տարածաշրջանային հաղորդակցությունների բացում: Հայաստանի վարչապետի խոսքով, դա պետք է արվի ինքնիշխանության, իրավասության եւ օրենսդրության փոխադարձ հարգանքի սկզ-

բունքների հիման վրա:

Բացի այդ, Հայաստանի կառավարության ղեկավարը հույս հայտնեց, որ Հայաստանի եւ Թուրքիայի միջեւ սահմանի բացման մասին համաձայնագիրը մոտ ապագայում վերջնական տեսքի կբերվի:

ԱՅՍ ՏԱՐԻ ՄՊԱՍՎՈՒՄ Է ԱՌՆՎԱԶՆ 7 ՏՈԿՈՍԻ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՃ

Հայաստանի Ազգային ժողովի հանձնաժողովների համատեղ նիստում, 2024 թվականի պետական բյուջեի մասին օրենքի նախագծի նախնական քննարկումների ժամանակ, Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանը հայտարարեց, որ Հայաստանի կառավարությունը 2023 թվականին սպասում է առնվազն 7 տոկոս տնտեսական աճ, գնաճի միջավայրը կայուն է:

- Մեր կարելուքները, ձեռքբերումները մեկը սպառնալիք-

աճ,- ասաց Նիկոլ Փաշինյանը:

Վարչապետի խոսքով, գնաճի միջավայրը կայուն է: Առաջին 9 ամիսների արդյունքներով գնաճի ցուցանիշը 2,8 տոկոս է: 2023-ի սեպտեմբերին արձանագրվել է Հայաստանում գրանցված աշխատատեղերի նոր ձեկորդ: Սեպտեմբերին Հայաստանում գրանցված աշխատատեղերի թիվը եղել է 726 հազար 56, որը 2018 թ. մայիսի համեմատ, ավելի է 178 հազար 67-ով:

Վարչապետը մակրոտնտեսական կայունության համար ամենամեծ սպառնալիքներից մեկը համարում է կոռուպցիայի հնարավոր վերաակտիվացումը: Ն.Փաշինյանը շեշտեց՝ կառավարությունն իր սկզբունքային պայքարը պետք է խորացնի կոռուպցիայի դեմ:

ԶԵՐԲԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ՝ ՊԱՐԵԿՆԵՐԻՆ ԿԱՇԱՌՔ ՄՈՒԶԱՐԿԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Հայաստանի Ազգային ժողովի մշտական հանձնաժողովների համատեղ նիստում Հակակոռուպցիոն կոմիտեի նախագահ Սասուն Խաչատրյանը հայտարարեց, որ Հայաստանում միայն այս տարվա 9 ամիսներին 30-ից ավելի դեպք է գրանցվել, երբ պարեկային ծառայողները ձեռքարկվել են իրենց կաշառք առաջարկած անձանց եւ ներկայացրել Հակակոռուպցիոն կոմիտե:

- Պարեկային ծառայության գործարկումից հետո մենք արդեն ունենք 50-ից ավելի դեպք այս երկու տար-

վա ընթացքում (մոտ 20-ը 2022-ին էր եւ 30-ից ավելի՝ 2023-ի 9 ամիսների ընթացքում), երբ պարեկային ծառա-

յողները ձեռքարկվում են այն անձին, որը փորձում է իրենց կաշառք տալ եւ ներկայացնում են Հակակոռուպցիոն կոմիտե, մենք էլ այդ անձանց դատի ենք տալիս,- ասաց Սասուն Խաչատրյանը եւ հավելեց, որ կոռուպցիոն դեպքերի աճը պետք է ընկալվի՝ որպես կոռուպցիոն դեպքերի բացահայտման ցուցանիշ:

ԶԱՐԵՅ ՍԻՆԱՆՅԱՆ. «ԱՐՄԱՏԱՊԵՍ ՓՈԽՎԵԼ ԵՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ-ՄՓՅՈՒԹԷ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ»

Հայաստանի Սփյուռքի գործերի գլխավոր հանձնակատար Զարեհ Սինանյանի կարծիքով, խնդիրները, որոնք այսօր ծառացել են Հայաստանի առջեւ, հաճախ պարունակում են իրավական տարր, եւ քանի որ Հայկական սփյուռքում առկա է հսկայական իրավաբանական ներուժ՝ գրեթե բոլոր բնագավառներում, ուստի մասնագիտական հմտություններ ու գիտելիքներ ունեցող իրավաբանների ներուժի օգտագործումը հայկական օրակարգին առնչվող հիմնահարցերի լուծման գործում կապահովի մեծ արդյունք:

Զարեհ Սինանյանը նշում է, որ Երեւանում կայացած սփյուռքահայ եւ հայաստանյան իրավաբանների համաժողովի, ինչպես եւ հանձնակատարի գրասենյակի կողմից կազմակերպվող բոլոր միջոցառումների վերջնապատակը հայկական ներուժի ներգրավումն է Հայաստանի ներպետական ընդհանուր աշխատանքներում՝ ամրացնելով պետականությունը, անվտանգ դարձնելով պետության հիմքերը ու ուժեղացնելով Հայկական սփյուռքը: Տվյալ համաժողովն անցկացվեց «Հանուն հայկական շահերի եւ օրենքի գերակայության» նշանաբանով:

- Եթե նախկինում Հայաստան-Սփյուռք հարաբերությունները գլխավորապես հիմնված են եղել բարեգործության, նյութական աջակցություն տրամադրելու եւ ստանալու վրա, ինչը երկարաժամկետ կտրվածքով կործանարար է եղել բոլորիս համար, ապա վերջին երեք-

չորս տարիների ընթացքում մոտեցումն արմատապես փոխվել է, եւ այն հիմնված է կենսական գաղափարներն իրագործելու ճանապարհին ընդհանուր ուժերն օգտագործելու վրա: Ուժ ասելով՝ չենք ընկալում լոկ ֆինանսական հնարավորությունները: Ճիշտ է, Սփյուռքն այդ իմաստով ունի մեծ ներուժ, սակայն դա մեր առաջնահերթությունների ցուցակում գրավում է վերջին տեղը, կարելիքը նախաառաջ մեր հայրենակիցների մասնագիտական հնարավորությունների օգտագործումն է, մեր պետականության կերտման բեռն ու պատասխանատվության հավասար կրումը, որովհետեւ Հայաստանը մարմնավորում է ողջ հայության իղծերը,- պարզաբանում է Զարեհ Սինանյանը:

Սփյուռքի գործերի գլխավոր հանձնակատարն իրականացվող ծրագրերի թվում առանձնացրեց «ԻԳործ»

նախագիծը, որը մեկնարկել է 2020 թվականից եւ իրավիքում է սփյուռքահայ մասնագետներին՝ աշխատելու Հայաստանի պետական կառավարման համակարգում:

Ընթացքի մեջ է նաեւ սփյուռքի հանձնակատարների ինստիտուտի գործարկման ծրագիրը: Առաջին նշանակումը տեղի է ունեցել երկու ամիս առաջ Լեւոն Սինանյանում:

- Մեր նպատակն է, որ այս կարելուք օղակը հավուր պատշաճի գործի Հայաստանում, քանզի բոլորիս ցանկությունն է, որ Հայաստանը լինի օրենքի երկիր, օրենքի գերակայությամբ պետություն,- եզրափակեց Սփյուռքի գործերի գլխավոր հանձնակատարը:

ԱՅՍ ՏԱՐԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ԶԱՊԱՋԱՅԻՈՒԹՅՈՒՆ Է ՏՐՎԵԼ
ԱՎԵԼ ԶԱՆ 16 ՀԱԶԱՐ ԱՆՁ

Հոկտեմբերի 29-ին, հանդես գալով Հայաստանի Ազգային ժողովում, ներքին գործերի նախարարության գլխավոր քարտուղար Արա Ֆիդանյանը հայտարարեց, որ այս տարվա առաջին 9 ամիսների ընթացքում, Հայաստանի նախագահի հրամանագրով Հայաստանի քաղաքացիություն է շնորհվել 16 հազար 21 անձի, քաղաքացիությունից հրաժարվել է 2 հազար 726-ը:

ԱՐՄԵՆ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆԸ ՀԱՆԳԻՊԵԼ Է
ՈՒԿՐԱԻՆՅԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՅԻ
ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ՀԵՏ

Ուկրաինայում խաղաղության հաստատմանը նվիրված երրորդ համաժողովի շրջանակներում, Հայաստանի անվտանգության խորհրդի քարտուղար Արմեն Գրիգորյանը հոկտեմբերի 28-ին Մալթայում հանդիպել է Ուկրաինայի նախագահի աշխատակազմի ղեկավար Անդրեյ Երմակի հետ:

Հանդիպմանը Երմակն ընդգծել է երկու երկրների հարաբերություններում առկա «նոր կոնստիտուցիոն» ընդգծելով Գրանադայում Ուկրաինայի նախագահի եւ Հայաստանի վարչապետի միջեւ կայացած առաջին հանդիպման, ինչպես նաեւ Աննա Հակոբյանի՝ Կիև կապարած այցի կարեւորությունը:

«Նախագահի աշխատակազմի ղեկավարը հաստատել է ուկրաինական կողմի՝ Հայաստանի հետ հարաբերությունները խորացնելու պրամադրվածությունը, հատկապես՝ եվրոպական ինտեգրացիային նվիրված հարցերում», - հաղորդում է Ուկրաինայի նախագահի պաշտոնական կայքը:

ՓՈԽՀԱՏՈՒՅՎԵԼ Է ՄԵԱԿՈՒՅՈՒ ՆԱԽԻՐԻ
ՆԱԽԱՐԱՐԻ ԳՈՐԾՈՎ ՊԵՍԻ ՄԻ ՄԱՍԸ

«Երեւանի Չայկովսկու անվան երաժշտական դպրոցի ՊՈԱԿ-ին հատկացված տարածքը խարդախությանը հափշտակելու վերաբերյալ քրեական վարույթի շրջանակում հատուցվել է պետությանը պարձառված վնասի մի մասը՝ 208 մլն դրամը», - հայտնում է Գլխավոր դատախազությունը:

Հենց այս գործի շրջանակներում էին կալանավորվել Հայաստանի պետական սիմֆոնիկ նվագախմբի գեղարվեստական ղեկավար եւ գլխավոր դիրիժոր Սերգեյ Սմբատյանը, նրա հայրը՝ նախկին դեսպան Արմեն Սմբատյանը: Նույն գործով է անցնում մշակույթի նախկին նախարար Հասմիկ Պողոսյանը:

Դատախազությունը հայտնում է նաեւ, որ ութ մեղադրյալներից երկուսի՝ Սերգեյ Սմբատյանի եւ Հ.Ա.-ի նկատմամբ քրեական հետապնդումը դադարեցվել է: Մյուսների մասով նախաքննությունը շարունակվում է:

**«ვრასტანი»
თბილისი, საპარტოვო
"ВРАСТАН"
Тбилиси, Грузия
<VRASTAN>
Georgia, Tbilisi
Индекс 66445**